

CHWILA

Ozienrik dla spraw politycznych, społecznych i kulturalnych.

REDAKCYA: PASAŻ HAUSMANA 8. - ADMINISTRACYA: PASAŻ HAUSMANA 3, L p.

Jałość pocztową opłacono ryczałtem. Telefon Nr. 322. KONTO CZEKOWE Nr. 142.358.

Cena egzemplarza 20 Mk.

PŁATNIKI: - w Lwowie 450 Mk. - zamiejscowa 520 Mk. - zag. 900 Mk.

CENA OGŁOSZEŃ: Zwyczajne ogłoszenia za wiersz jednoszp. nonp. 20 Mk., nadesłane i nekrologia za wiersz dwuszp. nonp. 80 Mk., komunikaty i wiadomości po kronice 90 w tekście i przed kr. 120 Mk., ogłoszenia na pierwszej stronie 180 M., gratulacje i zawiadom. zaręczynowe i ślubne za wiersz nonp. 80 Mk., najmniej 5 w. - 400 Mk. Drobne ogłoszenia: za słowo: 8 Mk., matrymonialne prywatne korespon. kupne - sprzedat: 9 - 12 Mk., tuzystym drukiem podwójnie.

Cała stronica : 20.000 Mk.

Pół strony : 10.000 *

Cała stronica pierwsza pod głowkiem : 60.000 *

Jedna szpaltka na pierwszej stronicy 20.000 *

KOLOROWE ŚWIECZKI

świat czne w pudełkach $\frac{1}{4}$ kg. poleca po cenach ni-skich fabry-
ka świec

Stahlhammer i Ska we Lwowie ul. Panieńska 17/26

Kneblowanie ust.

(j), Stul gębe Žydziel! Oto słowo zachęty, które rozległo się w sali obrad Sejmu warszawskiego, a racone zostało w sprawie postu żydowskiego spłatać mu cęgi obowiązek o rony i trsów kilku miliardów ludności żydowskiej w Polsce.

Wykrzyknik ten głośno i donośnie roznosił się następnie po ulicach stolicy, po miastach i miasteczkach, po kraju całym... jako echo propagandy, która swój początek wzięła tam, gdzie twórcza praca nad umocnieniem i rozbudową podstaw organizacji państowej, byłaby jedynie na miejscu. W tych wyrzach, zamyskała się cała racja stanu na poniętych w sprawie żydowskiej streszczała się nieoficjalny program, określający zakres praw, które większość goowała przyznacząc m. s. ościom narodom w Polsce.

„Stul gębe Žydzel” pozostaje ciągle jeszcze ostatecznym rezultatem wszelkich pertraktacji, zmierzących do ułożenia się stosunków polsko-żydowskich, argumentem, wyżerującym z po a wszystkich zapowiedzi, że „niech się tylko stosunki ułożą, umysły uspokoią, — będzie iaczek”.

Stosunki się ułożyły. Sam kładzie podwaliny pod przyszły urząd państwa, tworzy zarys organizacji jego przedstawicielstwa i dąży wyraźnie do tego, by było „iaczek”. Zamiast z „niesformalnymi” posłami żydowskimi, śmiającymi wstępować z potępieniem nadużyci popelnianych na ludności żydowskiej, a nawet z pełnymi posulatami dla tej ludności walczyć na arenie sejmowej i tam żądać od nich milczenia co celu nie osiąga, bo poseł żydowski mimo stanowczego wezwania, mimo niedwuznacznego zaproszenia do „stuleja gębby”, gęby n. stula, przygotowuje się obecnie do ordynacji wyborczą do przyszłego Sejmu z geometryą, która uwolnić ma reprezentację ludową od tych niepożądanych „intruzów”. Nie dopuścić Żydów do Sejmu, pozbawić 3 milionowej ludności zastępstwa, oto droga, jaką wytyczyła sobie większość sejmowa i po której konsekwentnie kroczy.

Sytuacja jest wcale przejrzista. Z počatkem bm. przesłało Ministerstwo spraw wewnętrznych na ręce marszałka sejmu dodatkowo do projektu ordynacji wyborczej, projekt podziału na okręgi wyborcze. Projekta ustanawia 68 okręgów wyborczych. Ilecznie z Pomorzem i Wilem. W tej liczbie okręgów mieści się 19 okręgów wyborczych na Galicję (całą, tj. wschodnią i zachodnią). Projekt ten przekazany został komisji konstytucyjnej Sejmu, która mała odpowiadając w nim poczynić zmiany i wnioski te przedłożyć Sejmowi. Komisja konstytucyjna projektuje utworzenie małych okręgów wyborczych w tem tylko kilka w bitaczych ponad 6 powiatów. Ponieważ jednak jak wiadomo, obecna ordynacja wyborcza przewiduje utworzenie okręgów ogólnych bez uwzględnienia sp. o f.

Offre de la France aux Juifs syonistiques et de l'Egypte arabe.

Londyn. Z inicjatywy rządu angielskiego miała się odbyć konferencja przedstawicieli organizacji syjonistycznej z delegacją arabską. Konferencja ta miała się odbyć w ministerstwie spraw zagranicznych pod przewodnictwem Churchilla i z powodu nagłej niedyspozycji tego ostatniego, została odwołana na czas późniejszy.

Wiadomość ta, o ile się okazało prawdziwa, oznacza, że delegacja arabska chwyciła się obecnie roszczenia swojej taktyki i na drodze obopólnego porozumienia usiłuje zabezpieczyć swoje żądania. Nie ulga bowiem wątpliwości, że konferencja taką byłaby niemożliwa, gdyby delegacja obstawała przy swem żądaniu cofnięcia deklaracji Balfoura. Na tej platformie nie zgadziły się jednak dr. Weizmann na udział w konferencji, a rząd angielski nie uczyniłby nawet połobnej propozycji, która godzi w polityce, dzięki której Anglia otrzymała mandat nad Palestyną. (Jewis Chronicle).

„Keren Hajessod”.

Nowy Jork. (Z. B. K.) W związku z pobytom delegacji syonistycznej w Ameryce otwartą została tutaj konferencja krajowa przedstawicieli komitetów Keren Haessod, syonistycznych żydowskich organizacji krajowych z wszystkich części Europy. W konferencji

cznego zaludnienia miast i wsi, zatem okręgi wyborcze utworzone będą w ten sposób, że w poszczególnych okręgach głosować będą razem mieszkańców miast i wsi, przeto ludność żydowska jako miejska będzie zmajoryzowana przez ludność wiejską. Przy systemie proporcjonalnym miałby Żydzi zawsze jeszcze możliwość prowadzenia kandydata mniejszości, ale od tego zasadą w sprawie znawcy geometrii austriackiej i wyborów galicyjskich, by zaproponować taką przekonającą, w których i te słabe nadzieje stają się zupełnie bezpostawne. Do tego zmierzą właśnie wnioski komisji konstytucyjnej.

Konsekwencja, z jaką miano daje w sejmie czynnik krocza na obranej drodze pozbawia ludności żydowskiej zastępstwa, jest także z punktu widzenia interesów ogólnych zatrważająca. Doświadczenia obecnego Sejmu o chłopskiej większości uczy do czego perpetuowanie takiego stanu rzeczy może państwo doprowadzić. Główne źródła siły ludności z siebie S. jmu dawno odkryto w jego składzie, który jest wynikiem systemu wyborczego konstrukującego przewagę wsi nad miastami. Ale tendencja przeciwienia się zmianie przez rzeczywisty skład sejmu rzeczywistego zastosowania ludności i faktycznego układu sił

uczestniczącemu Samuel Untermayer, Nahum Sokolow oraz inni członkowie delegacji.

Syjonistyczny blok „aktywistów”.

Warszawa. W b. Kongresówce ukonstytuował się syjonistyczny blok „aktywistów” do którego przystąpiło wiele poważnych jednostek z pośród syjonistów polskich. Imieniem bloku tego przedłożył Dr. Gotlieb Radzie centralnej siromactwa syjonistycznego — deklarację, która podkreślała znaczenie historycznego momentu, stwierdzając, że ogół syjonistów nie wykazuje końca dla osiągnięcia celu aktywności. W kontekście deklaracji zawiera szereg postulatów aktywistów, którym wspólnie jest jedno: wciagnięcie do czynnej współpracy na polu odbudowy Palestyny tych elementów syjonistycznych, które dalej jako nie przynależne do żadnej z istniejących skupisk (prawicowych czy lewocycz) federacji, stoją na uboczu.

Przeciw antysemityzmowi w Niemczech.

Nauen. (Pat) W związku niemieckich Żydów-symulatorów w Central-Verein der deutschen Juden odbyło się zgromadzenie przy udziale 365 delegatów z całych Niemiec. Liczni mówcy protestowali przeciwko antysemityzmowi szerzącemu się obecnie w Niemczech i występowali przeciwko zarzutom Ludendorffa o rzekomymanie rajeż z ni naród niemiecki.

w społeczeństwie, góruje dalej w Sejmie polskim jako „lex suprema”.

Wiadomość o przebiegu i wyniku wcześniego posiedzenia sejmowej komisji konstytucyjnej jest ukoronowaniem zasady gwałtu wobec słabszego. Rozpatrzenie sprawy podziału okręgów wyborczych i rozkładu mandatów między poszczególne okręgi przekazano subkomisji złożonej z 28 członków, utworzonej w ten sposób, że w skład jej wchodzą przedstawiciele 8 większych klubów sejmowych. Klubów posłów żydowskich jest małym klubem i dlatego zgodzić się musi na to, co w tak żywotnej dla ludności żydowskiej sprawie postanowi subkomisja — bez Żydów. Wniosek posłów żydowskich o przyznanie Żydom zastępstwa w subkomisji oczywiście przepadł a wraz z nim nadzieję na naprawy krzywdy zanim przedłożenie stanie się ustawą.

Niebezpieczeństwo jest wielkie. Argument przeciwstawiony żądała na wybór żydowskiego członka do subkomisji, nabierze jeszcze większej mocy w nowym składzie Sejmu, w którym ilość posłów żydowskich i dalej nie odzwierciedla w przybliżeniu sile liczebnej posługi Żydostwa, będzie jeszcze mniejsza. W ten sposób prędzej osiągnie złudzenie, obrony ludności żydowskiej przed krzywdą na

sernicie sejmowym. Zydom będzie do mnie — bo rząd nawet skargich nie mały. Ci, którzy skargę te podnieśleby mogli — będą poza Sejmem.

Czy nie na prosty sposób rozwijać kwesty z dawskie w olsz?

— an się wyże, że — ni!

— Nie uważałyśmy, b. w i t r s e p a d s w a l e z a , o p a c i e r z a l ó w n a g w a i c i e i b e z p r a w u . Nie u alamy — bo w im, że najwóksza apor, do ko solidacy stoso ków we w et z y c i w p a s t s i e i e s i r o k o l s a n i e f a l n e z a o w o l e i a i p r o t o s i o w k l k u m i l i o j o w e l l u d o s c i i d l a r o , b o j e s t r a m y p r e k o a n i e z a s y z y d o w s k i e n i c p r y m a o b o j e t i e w y m i e r z o g o c o s u i z c a l y c i s t l a n a g u , a n a k r y w d e .

Plan ten założona u s t k l k u m i l i o n o w e j l u d o s c i s p o k a c s i e m u s i z o p o z c a o i p o w e r e z a l y c i e k e r o w i ó w z d o s k e g o i c a d u l i c z e g o , b z r o l i c y o o z u p o l i t c a g o , k i g r y u s w a l o n i l u d o s c i z y d o w s k e w e l k o s t g r o l a c i e g o n i e b o p i c h t s i a i w e z w a j a d o w a l k i o n a l e n i e p r a w a i p r e d s t a w i c i e l s t w o . P r o g r a m p o l i t y c z n y „S u l g e l Ź d z i e ” , w y w o l a l m u s i w r e c z p r e c i w n y s k u t e k . W m i s s o n g l o s u p r e d s t a w i c i e l s t w a z y d o w s k i e p o w S e j m i e , j a k i e s i e Ź d o m w d l e i c h s t y l c z e b n e y g s p o d a r c z i i k u l t u r a l n e j n a l e n y , p o d n i e s i e i c h ó r a l n y g l o s c a l e g o p o k r y w i l z o n g o s p o l c e s t w a , k t o r e w o l a c h b e d z i e o p r a w o i s p r a w i e l i w o s t !

Z obrad Sejmu.

Warszawa. (Pat). Posiedzenie Sejmu z 25. listopada 1921.

W pierwszym czytaniu odnosano do komisji kilka ustaw, poczem po krótkim referacie p. Tylmana przyjęto wniosek komisji w sprawie zbiierania drutu kolczastego w wschodniej Małopolsce i sprzedawania go rolnikom. Następnie przystąpiono do dyskusji nad pragmatyką urzędniczą. P. Buzek oświadczył, że jest to jedna z najważniejszych ustaw, którą Sejm nasz ma do uchwalenia, bo od niej zależy, jacy będą nasi urzędnicy. Ma ona niemal znaczenie konstytucyjne, a w szczególności w jeszcze większym stopniu ustanowi dyscyplinę. Stronnictwo prawowcy sprzeciwia się wprowadzeniu automatycznego awansu, którego nie znają kraje mające pierwszorzędna biurokrację.

P. Smulikowski polemizuje z wywołanymi przedstawowcami i wskazuje na to, że uchwalona przez Sejm ustanowa o poprawie bytu materialnego urzędników nie jest wykonywana. Co do zasady automatycznego awansu, to jest o to konieczna dla sanacji struktur administracyjnych, bo wyklucza protekcję, o której wiemy, że obniża etykę urzędniczą.

P. Zamorski wypowiada się za uwzględnienie temu automatycznego awansu.

P. Czerniewski godzi się na uchwalenie ustawy bez odsyłania do komisji, gdyż na założeniu przebudowę ustawy przydzie czas później.

P. Matakiewicz godzi się w imieniu swojego stronnictwa na ustawę, chociaż nie jest ona doskonała. W końcu mówca oświadcza się za awansem automatycznym. Przyjęto poprawki p. Matakiewicza, aby nie uzyskiwać do urzędów urzędników karanych za przestępstwa popełnione z chęci zysku, odnośnie zaś jego poprawkę, aby urzędnicy II. kategorii musieli mieć zarzum do działalności. Do art. 17 wnosi poseł Hertz poprawkę, aby II. kategoria służby państowej rozpoczęta się od IX. stopnia służbowego zamast od X. Imię i im podkomisji sprzeciwia się temu sprawozdawca, zaś mieniem rządu wice minister skarbu Mafkowskiego.

Dalszą dyskusję odroczone.

B z dyskusji przyjęto wniosek konwentu seniorów w sprawie dodatku do regulaminu sejmowego w kwestii sądu honorowego.

Następne posiedzenie we wtorek

Obrad Komisy.

Warszawa. (Pat). Komisja ko stytuacyjna pojęła się skutecznie nad projektu ustawy o zakreśleniu działań władz narodowych. Postanowiono utrzymać mi istnienia spraw wewnętrznych, spraw zagranicznych, spraw wojskowych, spraw gospodarki, oświaty, rolnictwa, przemysłu i handlu. Ministerstwa kolej, poczt i telegrafów postanowiono złączyć w jedno ministerstwo komunikacji. Tak samo postanowiono z edynoczyć ministerstwo ochrony pracy i zdrowia publicznego. Ministerstwo robót publicznych jako takie zlikwidowane, a zakres działań przypdzieleno innym resortom ministerialnym.

Komisja rolna uchwaliła w trzecim czytaniu projekt w przedmiocie likwidacji sejmów województw wołyńskiego, polskiego i nowogrodzkiego oraz w powiatach białostockim, białostockim białostockim, grodzieńskim, sokalskim, wołkowyskim województwa białostockiego. Uchwalony przez komisję projekt ustawy ze znacznymi zmianami oparty jest na ustawie o likwidacji sejmów uchwalonej przez Sejm 7. maja 1921. Następnie komisja wysłuchała sprawozdania zastępcy prezesa Głównej Administracji p. Makulskiego w przedmiocie opracowanego przez rząd projektu ustawy o komisacjach, przyczem przedstawiciel Głównej Administracji zapewnił, że projekt złożony będzie do lastki marszałkowskiej jeszcze przed świątami świątecznymi. Działanie tego istnienia rolnictwa p. Mikkleszewski oświadczył na zaproszenie przewodniczącego, że rząd wieśnie jeszcze w tym roku projekt ustawy ławnickiej.

Komisja prawnicza, a mianowicie imińska na wspólnym zebraniu zakonferowała rozprawę ogólną nad projektem ustawy o zwalczaniu bolszewizmu i wybrały pojęcie dla szczegółowego ropatowania projektu. W skład tej podkomisji wchodzą p. Cwikowski, Raica, Dr. Marek i Dr. Steinhaus, Świdra i Zmitrowicz.

Komisja skarbowo-bużetowa załatwiała w dyskusji szczegółowej nad projektem ustawy o daninie państowej art. 7–10, art. 11 przyjęto z poprawką p. Starostowskiego, dotyczącej zmiany danej dla przedsiębiorstw eksportujących produkt naftowy w sklepie na skutek polityki Urzędu Naftowego.

Ekscesy w Berlinie u tały.

Berlin. (EE) Wskutek ostrych zarządzeń rządu u tały ekscesy i ograbiły sklepów przez demonstrantów.

Kursa giełdy warszawskiej.

Warszawa, 25. listopada 1921.

Dolary amer. 300–3575 franki franc. 251–252 50, franki belg. 246, funty szterl. 14250, marki niem. 1275, Gdańsk 1250, k. rony austriackie 6000–5800, korony czechosłow. 3800–3775.

Kurs dewiz.

(Oryginalny via Praga)

Zurych (Pat) Kursa giełdy kościołowej z 25 bm. Berlin 185, Londyn 188·25, Nowy Jork 52600, Londyn 2102, Par 2380, Mediolan 21·52, Bruksela 3·35, Kopenhaga 97·50, Stockholm 123·60, Chrystania 75·00, Madryt 73·75, Buenos Aires 170·00, Praga 5·55, Budapest 0·57, Zagrzeb 1·70, Bukareszt 0·00, Warszawa 0·16, Wiedeń 0·17, austriackie kor. stempl. 0·12.

Kursów poczatkowych nie otrzymano, gdyż połączenia telefoniczne z Krakowem i Wiedniem przerwane.

Cu sę dzieje na Ukrainie i w sow. Rosyi.

Równie (koresp. w. g.). Osoba przybyła przed kilkoma dniami z Żytomierz a podaje ciekawe szczegóły o obecnej sytuacji na Ukrainie. Oddziały powstańcze skrywają się w lasach omijając niewielko miasteczka, ale nawet większe wsie. W podróży z Żytomierza do Zwabla dowiedział się mój informator, że oddziały powstańcze przeszły przez Pawlin i Sokolów. Stosunek powstańców do ludności żydowskiej się poprawił. W miejscu dawnego haka „B i Żydów, spasaj Rosję” (B i Żydów — ratuj Rosję) a które genę swą zawdzięcza rosyjskim armiom antybolszewickim, w szczególności Deniknowi — wstępło nowe hasło w języku ukraińskim „szanuj Żydów — budesz maty Ukrainie”. Charakterystyczne jest np. p. s. powołanie oddziałów, które przechodziły przez Pawlin. Jednego z mieszkańców żydowskich rozebrano do nagiego mu poatem nie czyniąc. U innego Żydów powstańcy kazali sobie podać edzenie, a najdłszy się dobyt... zapłacił (1) „Żebyś wiedział, że my nie jesteśmy”.

Wysadzenie mostu obok Korostenia, o którym wam donoszę potwierdza się. Nie chodziło tu jednak o most na linii głównej Kiów-Sarny lecz na linii Korosten-Szczerbówka.

By zgnieść ruch powstańczy wystano z Rosji sow. armię konną tzw. Swiagojską w sile 50.000, która ma już być w drodze na Ukrainę. Doc oż tu też niesprawdzona chwilowo wiadomość, że za karę za wspomaganie powstańców zostały cztery wsie obok Zwiahla zrównane z ziemią.

W Żytomierzu panuje spokój. Dekret o wolnym handlu interpretowany władz sowieckich w ten sposób, że zezwala na ten handel osobom liczącym ponad 50 lat. Dzwolony jest nawet handel walutą i klejnotami. Nie wolno jednak towarów przewozić z miejsca na miejsce, gdyż to uważa się za spiskowanie. Jeśli zajdzie się w podróży choćby milion rubli sowieckich, to ulegają one konfiskacie. Toteż transport towarów lub godówka jest głównym fraktem przyciwdów funkcji celnej uszy czerezy a k.

O ile można w osiąć z wiadomości, które doszły z Moskwy do Kiowa w walce Lenina z Trockim, zwycięża polityka pierwszego. Trocki ma tylko diktaturę w sprawach wojskowych.

Ceny walut i żywności ustalają się następującco: 1000 mk. polskich — 50.000 rubli sow., 1 dolar — 125.000 rubli sow., pud (16 kg) maki 50.000 rubli sow., 1 kg masta — 65.000 rubli, 1 kg. cukru — 75.000 rubli, 1 litr mleka — 3000 rubli, 1 kg. chleba — 3000 rubli.

Bilet kolejowy 3-ciej klasy z Żytomierza do Kiowa (225 km) kosztuje 65.000 rubli. Na Ukrainie kursują tylko wagony 3-ciej klasy w Wielkomosz: wagony wszystkich trzech klas, a nawet pociąg sleeping.

Berlin. „Vossische Zeitung” zamieszczaświadczenie zastępcy ukraińskiej rządu ludowej, w którym prostuje położona przez pismo to wiadomość o pogromach ludności żydowskiej urządzańnych przez powstańców. Pogromy te, jak twierdzą sprawozdanie, urządzają oddziały czerwonej armii, miećąc za założenie, a nawet pomoc udzielającą przez ludność żydowską ruchowi powstańcowi. Ta też ludność żydowska ucieka z miejsc dokonanych pogromami bolszewików. Dowodzi tego fakt, że w jednym z ostatnich rokach do armii zagroził Trocki ludności żydowskiej represjami.

Pamiętajcie o uchodźcach z Ukrainy!

Żydzi spełnijcie swój obowiązek wobec

Deklaracye i dani e należy składać w biurze lwowskim przy ul. Sw. Anny 9 parter codzennie z wyjątkiem sobot i świąt żydowskich między godz. 9-1 i 3-4.

Keren Hajesod "i"

9166

Ulgi w studiach dla studentów praw.

W „Dzienniku Urzędowym Min. W. R. i O. P.” ogłoszono w sprawie uchystajnienia ulg w studiach studentów prawa i tytułu pełnego udziału w wojsku, j. w czasie wojny.

Na mocy tego rozporządzenia ulgi i przykłady studentom w działy prawa w polskich uniwersytetach państwowych, którzy po rozpoczęciu studiów prawniczych przejęli już wskutek pełnienia służby w wojsku polskim w czasie między 1. listopada 1918 r. a 31 grudnia 1920 r., oraz tymi, którzy po złożeniu egzaminu do końca z tego powodu nie mogli rozpocząć studiów prawniczych.

Z tych samych ulg korzystać mogą również studenci, u których przestały w studiach lub zwłoką w ich rozpoczęciu została spowodowana służba w ochotniczych formacjach polskich lub w armiach państw sprzymierzonych i państw zaborczych w czasie od dnia 1 sierpnia 1914 r. do dnia 31 października 1918 r., a którzy w czasie między 1. listopada 1918 roku a 31 grudnia 1920 r. pełnili służbę w wojsku polskim lub też zostali od niej zwolnieni wskutek niezdolności fizycznej.

Ulgi polegały na zalicaniu przez Rady Wydziałowe studentom, w tej określonej kategorii pionu leżyby półroczny, wymaganej dla dopuszczenia do egzaminów państwowych. Zalczane są półrocza, co do których student udowodni, że stracił je po rozpoczęciu prawniczych studiów, lub po złożeniu egzaminu do rzałości wskutek pełnienia służby wojskowej.

Z całych półroczów można zaliczyć w uniwersytebach Jagiellońskim i Jana Kazimierza z okresu 1914-1918 r. nawet trzy półrocz. z okresu 1918-1920 na wyżej dwa półrocz. nie więcej niż dwa, niż trzy półrocz. w ośmiu okresach razem.

W wypłatach zalicza półroczu winien student w mare możliwości wyciągnąć w półroczech, w których uczeń na uniwersytecie wszystkie przepisane dla danego okresu studiów wykłady, a więc także i te, które przepalały zakończenie studiów wykładek. Rady Wydziałów

postarały się umożliwić to przez odpowiedni rozkład godzin wykładowych.

—oo—oo—

Rokowania go, p.d. rzeczy w sprawie G. Śląska odbywać się będą w Genewie.

Katowice. (Pat). W sprawie rokowań gospodarczych w Genewie do osią „Obserwatora Morskiego” z Genewy, że posiedzenia permanentne przedstawicieli obu rządów odbywać się będą w Genewie, obrady zaś komisji opracowującej poszczególne punkty określone notą z 20. października br. toczyć się będą ze względów walutowych i rzeczowych w miejscowościach polonowych blisko Górnego Śląska niż Genewa.

Większa część komisji pracować będzie w Gdańsku.

Po ukończeniu prac komisji ostatnie głosowanie posiedzenie odbędzie się ponownie w Genewie. Dziennik powyższy donosi, iż rokowania w sprawie kolejnych lazarów odbywać się będą na G. Śląsku.

—oo—

Wiadomości bieżące.

Waszyngton. (ETE). Pierwsze następne posiedzenie kongresu wyznaczono na 5. grudnia br.

Londyn. (ETE). Brytyjski korespondent „Mor i gospodarki” dowiaduje się ze źródła ministerialnych, że rokowania z bankami londyńskimi o użycie kredytu Niemcom na spłaty reparacyjne rozwijają się powoli. Rezultat rokowań oczekują z końcem tego tygodnia.

Bruksela (ETE). Król Albert, po przeprowadzeniu szeregu francji z osobistością i nieborąc obyczajem czynnego udziału w polityce, powierzył królowi w gabinecie laspartowi, który był swego czasu min. spraw zagranicznych.

ka na gimnazjum hebrajskie w Jerozolimie, wieczorem — odczyt z ilustracjami filmowymi.

Tryskalo zasięcego toru swoim zapaleniem. Fascynował urokiem i niezwykłą sławą swojej osobistości.

Przelkcyja w przepięknej sali białej mistrzowską i porywającą. Mówił o Palestynie, opisując powszednie dni życia i pracy Żyda palestyńskiego. Oddawał własne spostrzeżenia i wrażenia. Trud oczyma i sercem słuchaczy w całości wizje Ocyany — żywą, barwną, wprost narnaczącą.

Panował w sposób suwerenny nad tłumem. Porządkował swobodnie i z elegancją w atmosferze uznania i wybitnej popularności. Tropiącą na rzecz gimnazjum jerozolimskiego prowadził nie z miną pełnego aluzji lecz z dumnym świadkiem masebego głosu człowieka idei.

W nocy nie o'proważałem go na stację telewizyjną, aby w lichtem grota towarzyszy. Był głos o, we oto, radość... — —

Po raz drugi zetknąłem się z Gerszonem Zipperem w listopadzie czy grudniu zeszłego roku. Były we Lwowie, złożonym wiele relacji „Chwili” i naczelnemu redaktorowi.

Mężczyzna o dłużym, czarnej brodzie, o zapadniętych, głęboko smutnych oczach, śmiertelnie bladzej twarzy — powitał mnie

Błp. Dr. Gerszon Zipper

W dalszym ciągu otrzymaliśmy następujące dépêche i pisała kondolencyjne:

Warszawa. Do głębi poruszeń i wiadomości o zgonie nieodziałanego dra Gerszona Zippera wyrażamy Szarownej Redakcyi szczerze w razie współucia. Za dyrktorem Keren Hajesod dla Polski. — A. Podłuszewski

Sambor. Boleśnie dotknięty smutną wiadomością o przedwczesnej śmierci naczelnego redaktora „Chwili” błp. Dra Gerszona Zippera, który od lat widział go nad gorąco działała społeczeństwa, jako wiernego, całym skarbem właściwych mu szlachetnych i niezpolitycznych darów serca i duszy swemu narodowi oddanego Żyda bardzo wysoko cenionego, zasyłam sz. Redakcyi ta droga wyraz szczerego mego żalu i współucia.

Smierć błp. Dra Zippera stanowi w obecnych czasach odrodzenie żydostwa wierną lukturę, która trudno się da wypełnić. Część Jego pamięci. — Z wysokiem poważaniem Aron Lewin, rabin.

Many zaszczyt w ramach Szarownej Redakcyi nasze głębokie współczucie z powodu zgonu Waszego Naczelnego Redaktora, nieodzialanego Dra Gerszona Zippera. Trzymamy w Zmarłym razem ze Światem son, gorliwego Woźa i towarzysza. — Z wysokiem poważaniem i poważaniem Syon. Komitet Lokalny i Waad Keren Kajemet L'Israel babilon.

Tarnów. Głęboko wstrząsnęły śmiercią Gerszona Zippera zasyłam w razie szczegółowego współczucia. — Wilhelm Berkelhammer.

Żyd. gmina wyzaniowa w Samborze zasyła redakcyi z powodu śmierci jej naczelnego redaktora błp. dra Gerszona Zippera z dala i rządu orędownika spraw żydowskich, w razie głębokiego współczucia. — Dr. Dawid Kreuzau.

Stanisławów. Szarowna Redakcja! Wieloznani Pp. Towarzysiel Z powodu zgonu błp. Dra Gerszona Zippera, i odzialowanej pamięci naszego wodza i naczelnego redaktora „Chwili” — proszę o lekkie przyjęcie za-

wśród nieustającego ataku kaszu: „Zapewnij Panie Pan nie poznaje... Zapuszciam brodę... Będę ja nosić tak długo, aż nie zmieni się nasze obyczajne położenie...”

W pierwsze chwili uderzyły mnie te słowa niemile.

Ale wkrótce przekonałem się — byłem w redakcji parę razy po kilka godzin — że Gerszon Zipper nie zmienił się ani o lato. Był tym samym co przed laty szczerołotym entuzjastą, oddanym idei na życie i śmierć człowiekowi, fałtykem serca i duszy — już nie rozbójnych i pięknych wówczas.

Urosły się nad nim skrzaki śmierci.

A on, zamknięty w redakcji jak w pułku, odcięty zgoła od świata, ledwie taka myślą, jednym uczuciem, jaka nieniemieństwo — idea swoja. Stał się jej kapitanem i pełnił służby kapitałską.

Przychodziły doń ludzie, w osią, ze sobą świeże wiewiórki i sprawy jego, echo starego i gorących walk — on brał we wszystkim udział, ale takby z tamtego brzegu.

Płoniał dla idei jaka żałowa, a gdy się do cza wynali — zasł.

Jakie brzmiały słowa Mistra? — „Kein Amt ist beglückend als das eines Dieners am Licht”.

Tarnów, 24. listopada
Wilhelm Berkelhammer.

Gerszon Zipper.

Wspomnienie pośmiertne.

Dwa razy zetknąłem się osobisticie z Gerszonem Zipperem i za każdym razem uczyńił on na mnie zupełne odmienne, ale równie głębokie i silne wrażenie. Wrażenie najpowszechniej i dywidualność. Człowieka oddanego bez reszty i bez opamiętania umiłowanej idei. Fałtyka w najszlachetniejszym tego słowa rozumieniu.

Za pierwszym razem — rozmieniłem się... Oczekwałem go wczesnym wieczornym rankiem na stacji w Tarnowie, gdzie miał w głosie wieczorem przekonanie o Palestynie. Obok działały wówczas z filmem palestyńskim miasta i miasteczka Galicy. Przepiąkały zazdroż, żeśmy się na stacji nie poznali. W godzinę, dwie później zacząłem go zukać po hotelach, przpuszczać, że przebywał może innym pociągiem. W pokoju hotelowym zastałem go, po całonocnej podróży, siedzącego przy stole, w naiwnym humorze. Towarztał mnie z żywą, umiającą wiedza.

Ani słyszę chciał o spotkaniu. Opowiedział i prosił o informacje. Nalgał, by nie tracąc czasu, rozpoczęć odwiedziny u mozych w Izraelu... Przez cały dzień zbiór-

powinienia mego głęboko odczułego współczucia. — Dr. Julian Bibring.

Lwów. Wydział Z. T. M. ma zaszczyt wyrazić Sąownej Redakcji najgłębsze współczucie i ubolewanie z powodu zgonu blp. Redaktora Dra Gerszona Zippera. — Za Z. T. M. A. Plohn, przew. R. Wachtel sekretarz.

Wiedeń. Głęboko ułławiam nad śmiercią wielkiego marzyciela-Zippera. — Z. F. Finkelstein.

Z powodu śmierci Waszego Naczelnego Redaktora, niestrudzonego bo ownika idei odrodzenia narodu zasypany w razy serdecne współczucia. — Komitet okręgowy w Czortkowie.

Przejści do głębi smutną nad wyraz wiejską o śmierci Waszego Naczelnego Redaktora i powszechnie szanowanego i wielce zasłużonego działacza żydowskiego blp. Dra Gerszona Zippera, zasyłam w razy naszego współczucia. — Wydział Tow. Żyd. słuchaczy Politechniki we Lwowie. Joachim Wahl i Józef Ringel.

Z powodu przedwczesnego zgonu blp. Dra Gerszona Zippera głębokie współczucie wyraża Redakcja — Dyrekcja teatru żyd. w. Lwowie S. M. Gimbel.

Związek akademickiej młodzieży syjonistycznej „Herzliah” wyraża swoje głębokie współczucie i żal z powodu zgonu niestrudzonego bojownika idei naszego ulubianego Wodza blp. dra Gerszona Zippera.

Chluba nam będzie, jeśli przez wytrwałą pracę zdolamy przejąć jego duchową spuściznę. — E. Reich senior.

Serdeczne współczucie z powodu śmierci dra Zippera wyraża Redakcja Komitet Lokalny w Tyńcu.

stryj. Proszę o przyjęcie wyrazów najgłębszego współczucia z powodu zgonu Naczelnego Redaktora „Chwili” a kolegi i przyjaciela mego dra Gerszona Zippera. Celem uczczenia pamięci Zmarłego przesyłam równocześnie przekazem kwotę 5000 mk na fundację im. dra Gerszona Zippera Dr. Naiven Fichner.

Lwów. Do głębi serca wzruszeni tragicznym ciosem, jaki dotknął Szarowną Redakcję, szacujemy tą drogą wyrazy głębokiego żalu i szczerego współczucia. Z wyrazami głębokiego poważania Max Wixel i Syn.

Przesyłamy Redakcji wyrazy współczucia z powodu zgonu jej naczelnego redaktora. Część Jego pamięci! Komitet Lokalny Grzymałów.

Egzekurywa stronniczość syn. otrzymała m. in. następujące telegramy kondolencyjne:

Warszawa. Organizacja „Mizrachi” wyraża najserdeczniejsze współczucie z powodu niepowetowanej straty Dra Gerszona Zippera. — Farbstein.

Wyrażamy głęboki żal z powodu śmierci naszego tow. Dra Gerszona Zippera, jednego z pierwszych bojowników idei syjonistycznej i odrodzenia narodowego, pierwszego prezesa wschodnio-galicyskiej Centrali „Keren Kajemet L’Israel” i byłego prezesa egzekutywy. Za Żyd. Fund. Narod. w Stanisławowie Dr. Arnold i Rubinfeld.

„Cejre Israel” w Stanisławowie wyraża Egzekutywie z powodu zgonu nieodziałowanego dra Gerszona Zippera wyrazy najgłębszego współczucia.

Clist z Stanisławowa.

Na wadomość o śmierci nieodziałowanej pamięci naszego przywódcy Dra Gerszona Zippera zebrał się w dniu 22 bm. tut. nieodzialany Komitet Lokalny. Dr R. Jonas poświęcił cieniom Zmarłego cią pięć mówę wspominając działalność Jego dla idei syjonistycznej i Żydostwa przedstawiając ogrom straty jaką przez Jego śmierć ponosi partya syoni-

styczna, — poczem na znak żałoby zamknął zebranie. — Uchwałoro wysłać do Egzekutywy Kraowej i Redakcji „Chwil” dąsze kondole cyne i urządzić w ni dziale nabożeństwo żałobne w tut. głównej synagodze; oraz wysłać na pogrzeb spółkę delegacje. Ponalo to posta owo dno zaać się gorliwe zbórkę na rzecz stypendium im. Zmarłego.

Bejot

Wykaz dałków

złożonych na rzecz fundacji imienia Dra Gerszona Zippera dla hebr. gimnazjum w Jerozolimie w administracyi naszego pisnat:

Waldmann 10.000 mk., I. Zelnik, H. Buchstab, Dr. F. Rottensreich, M. A. De Mund, M. Klinghoffer, L. Eisenstein po 5.000 mk., Firmy: Grundlinger, Weinmann i Zipper raz m 10.000 mk., S. M. Gimbel, Dr. A. Schwarz i Dr. A. Lands po 3.000 mk., Diengott, Dr. Stern, Sami Arnld, M. Tarakower, A. Wang, Dr. M. Laub, Maurycy Rosenstrach (jako ekspicyę za obraz p. Chaima Perlmuttera przy rozprawie w S III.) i Dr. E. Sommerstein po 2.000 mk., Dr. J. Maneles (honorarium nie rzyjete przez p. Dra Goldhamera, K. Štuszk 2) 1.005 mk., Inż. Dr. Klemermann, Dr. F. Landau, A. Jütesowa, Sz. Bleiberg, B. Schmitz, J. Fuchs i Dr. J. Bibring (Stanisławów) po 1.000 mk., R. Frankowina, Schächner i Jan Koszina po 500 mk. — raz m 89.505 mk.

Agitujcie na rzecz Fundacji im. Dra Gerszona Zippera dla hebrajskiego Gimnazjum w Jerozolimie.

Straty finansowe Niemiec od zawarcia układu pokojowego.

Berlin. Frasa niemiecka zamieszcza od dłuższego czasu artykuły na temat finansowej ruiny, grożącej państwu niemieckiemu w związku z dewaluacją marki niemieckiej spowodowanej strażami w majątku narodowym, wykazując, że rewizja zobowiązań płatniczych Niemiec jest nieodzowna, jeśli Niemcy nie mają uledz zupełnemu rokadowi. Dowodzi tego następujące zestawienie strat finansowych Niemiec od zawarcia układu wersalskiego:

Straty m. jątku narodowego i przez likwidację mienia niemieckiego zagranicą wynoszą 16 miliardów złotych marek, wartość wydanej koalicji floty handlowej o pojemności 46 milionów ton wynosi 2 miliardy 00 milionów marek zł., wartość odsączonych kabli morskich 85 milionów 418.979 mk. zł., straty majątku narodowego z powodu odsączonych terytoriów 25 miliardów mk. zł., arsenał kopalni zagłębia Saary 1 miliard 56 milionów 947 000 mk. zł., wartość odsączonych pięciu żelaznych mostów kolejowych 8 milionów 583.350 mk. zł., wartość parku kolejowego na odsączonych terytoriach 204 milionów 693.692 mk. zł., wartość pozostała na tych terenach dób o niewojowym charakterze: 2 miliardy 497 milionów 700.000 mk. zł., wartość przyusowych doszawów kolejowego do 1. kwietnia 1921 — 1 miliard, 324 milionów 600 000 mk. zł., wartość dostarczonych części składowych kolejowego 1 milion, 548.500 mk. zł., dostawy maszyn rolniczych 17 milionów 694.488 mk. zł., zwrotu maszyn rolniczych 179 milionów mk. zł., dostawy dla 140 milionów mk. zł., wartość dostawy węgla i

koksu (do 1. kwietnia 1921 23 4 mionów ton) 430 milionów mk. zł., wartość dostarczonych farb materiałów chemicznych oraz aptekarskich 31 milionów mk. zł. Wartość zrównanych z ziemią fortyfikacji, zniszczony i wydanej bronie i okrętów wojennych, floty napowietrznej wynosi 25 miliardów.

Długi Niemiec z czasów pokojowych wynoszą 300 milionów mk. zł., koszt okupacyjny do 31. maja 1921 wynoszą 4 miliardy.

Do tych strat, których łączna suma wynosi 84 miliardów w złotce, należy natychmiast wypłaty w złotce do 1. kwietnia br. oraz straty powstałe z powodu u raty przeważnej części Górnego Śląska, tak, iż ogólna strata ocenić należy na 100 miliardów złotych mk.

Obecnie żądały alianci wypłaty dalszych odszkodowań w kwocie 132 miliardów mk. zł. wartości obecnej i 287 miliardów wartości konskcyjnej.

Maatek Niemiec oliczany przed wojną na 300 miliardów zł. trywialny, że majątek ten wcale się zmniejszył — to poniesione straty, poczynione i następce mające wypłaty przy uwzględnieniu procentów — przekraczają majątek narodowy o 150 miliardów.

Z Małego Teatru

»Nina«, dramat w 4 aktach Leopolda Kampfa.

Sladem innych klepskich scen, dyrekcja naszego teatru sadzi się na zaplanowane wiadomy kosztem sypu. Po kobiecie bez skazy przeszła kobieta, która zabiła a po niej znowu kobieta, która tylko zdradziła. Jaką teraz ujrzymy kobietę? Wierzę święcie i niezachwiane, że kasa to rzecz ważna ale już nieboszczyk Lessing, co się trochę znał na tej materii, powiedział, że źle się bieje tam, „Wo die Kunst nach Brot geht“. A u nas niestety pod tym względem coraz gorzej. Już dzisiaj czek po każdej wizycie w teatrze myślą sobie, kto wie czw nie lepiej, bo stanie, pójść do kina. Bo czemże różni się nasz teatr od kina, mój Boże? Albo sklep szulczydło kinowe (vid. kobietę nr. 2.) albo aktorzy grają przeważnie jak w kinie (vid. kobietę nr. 3.). Talcie miałem często wrażenie na przedstawieniu „Niny“.

Nie chcę byna mniej obniżać literackiej wartości sztuki, ac koliek nie należy ona do najlepszych utworów Kampfa, zdolnego pisarza który na skrzydłach sławy zdobytej w Ameryce wrócił do Galicji, gdzie się na nim nie chciał poznać. Nosi ona na sobie wyraźne ślady młodzieżego braku rutyny dramatycznej, wskazują na to osoby, zbydne dla aktorzy, które zawiązają się, niewiadomo po co i znikaą, nie wadomo gdzie, dowodzą tego pierwiastki rezonerskie, epickie programowe tytandy i naiwne efekty talarne. Al problem — również niewowy. Miłość, co rozmieści niebiańskie i męki piekielne chowa w zanadrzu, żadna, która druhę gocę postanowi wienia woli (zwykła nie być mocnej) i po parze w konflikcie z eryka, młodością, która po ciąga fatum miłości nie dające się zastąpić uczuciem wdzięczności, przywala iż wierności — to wszystko ilustruje dramat Kampfa, w którym profesor Larson musi ustąpić miejsca swoemu wychowankowi Silviu, gdyż Nina do siego poświęca baranek namętności. Nina walczy ze sobą, chce i dotrzymać wary mężowi, który oczekuje szczęściem doczesnym, ale nie może oprzeć się żadzy, tembardzież że spłot okoliczności coraz bardziej wraca ja w otchłań uczucia. A z nowym i rebiarza Silvia który po wewnętrznych szarpańach przymuje połtarzek życia z rąk swego dobrego, uważaąc z Ninią, że tak być musi. B. i raczej żeby miał popelić samobójstwo mas Larso a tak opewał wynik, amerkański po edukacji. „Czy my jesteśmy tu mu winni?“ pyta się Nina Silvia przy końcu dramatu. Tak i nie. Tak — z punktu widzenia moralności, etyki,

normy; nie — z punktu widzenia jaśni ludzkiej, nie dając się zawsze okuć w kadały obwązków. Czy nas dziś jeszcze wzruszają takie historie? Zapewne, że nie. Wszystko bowiem, co można było powiedzieć i zadeemonstrować na ten temat, już powiedziano i pokazano.

Za teresować może zatem nie treść sztuki, lecz wykonanie jej. Artystyczna jedynie gra wydobyć z niej może to ludzkie — arcyłudzkie, które porusza i wstrząsa. A jeżeli i jej brak, wówczas musi ze sceny pustka i z moim nieniemo gorącą rozegranych żadz i pamięci. Tańce tą odnosi się wrażenie na przedstawieniu „Niny” w naszym teatrze. Aktorzy nie przezywają akcji, lecz grają i to niekiedy obskurnie. Wyjątek pod tym względem stanowi poniekąd p. Hierowiski, który jako Silvio dobrze podkreślał bierność i podanie się woli kochanki, z zrozumieniem i odczuciem oddał momenty załamania się w akcie drugim i czwartym. P. Łacka jako Nina wykazała dużo dobrej woli, nie odpowiedziała jednak w zupełności swemu zadaniu ani zewnętrznie ani wewnętrznie. Nie była ta mała Ninka, tym przeszczoskiem, jaką ją chciał mieć autor; razia sztucznością i niezczerością w chwilach wybuchu radości i prześcigów z momentów wesołych w tragiczne. O wiele lepiej natomiast wyrażała ogarniającą ją siłę namiętności, pod wpływem której słabła jej wola i odporność. P. Okornicki jako prof. Larson dobrze wyglądał, lecz grał ze znana swoją maniąką, która niweczyła najlepsze jego zamiaty. A szkoda, bo rola, wprawdzie nie tak trudna jak Nina, jest wdzięczna, dobry artysta może z niej wydobyć wiele tragicznego piękna. Niestety p. Okornicki nawet trudu sobie nie założył, aby pozbyć się swojej nośalanci, nieaturalności i strasznej dykcji. Na pociebie wzniemie zasługę p. Wałęzka w roli sympatycznego podłożka Liany. Wszyscy inni — nie wyłączając służby — grali niżej krytyki. Tyle prowincjalnej deklamacji, szarzy i sztyw ości już dawno nie widziałem na scenie lwowskiej.

M. Hinenstock

Z opery.

»Aida« w zmienionej obsadzie.

Tegoroczny sezon operowy, który oficjalnie rozpoczął się 1. października w rzeczywistości zaś już 1. sierpnia, a więc niemal przed świątami świątami, stoi od samego początku na zupełnie marnym punkcie, bezustannie bowiem „względnienia” jednych z tych samych oper, bezustanne zmiany obsady w starych, do nienośmi wości już ograniczonych operach, nie mogą pod żadnym warunkiem wywołać żywego zainteresowania, nie mogą też zachęcić artystów do wydatnej i produktywnej pracy.

Opera nasza rooporządza w tym sezonie dobrą orkestrą, doskonałymi solistami, zdolnymi kapelmistrzami i nawet znośnym chórem, nie ma jednak nikogo, który zdolał siły te odpowiednio zająć i pobudzić do pracy, nie ma nikogo, który posiadał głosy energii i inicjatywy, by wyrać operę z dotychczasowego letargu. Słyszeliszy wprawdzie rozmaitsze przypomnienia i obietnice, mówiono i mówi się wciąż jeszcze nawet o premierach — ale i na tem koniec!

Jest rzeczą zupełnie nie rozmawialną, że ten sam dyrektor, który w dramacie wystawił już tyle nowości, który obok kilku wznowień wystawił trzy nowe operetki, nie umiał dotychczas przygotować ani jednej nowej opery, co gorzej, nie dał nam nawet nadzieję wznowienia operty przez dłuższy czas niegranej, w ogóle nie zdołał, lub nie chciał doprowadzić do tego, by ten działał pracował racjonalnie i z pozytykiem dla sztuki i klaszki. Mylem bowiem jest zapewnienie, że ustawiane zmiany w obsadzie w tych samych operach zdają się skończyć publiczność do teatru.

Na lepszym tego dowodem oœadysza „Aida”, która wykonała przed zupełnie pustą salą do której to opory jednak artyści musiel się tak samo przygotowywać, odbywały próby i wogóle tracąc czas, który mogli być o wele racjonalniej zużyć do nauczania się zupełnie nowych partii. System takiego musieli faktu, przelzej czy później soprovali operę, która nigdy stała bardzo wysoko, do zupełnego upadku. Ze ed ak opera mogłyby się dźwignąć i mieć powodzenie, o tem przekonala nas również „Aida” wykonana bardzo pełnie i starannie. I przedstawiciele głównych partii parie Helena Green (Amneris) i Józefa Zacharska (Aida) oraz pp. Michał Prawdzic (Radames) i Kerman Horner (Ramfis) śpiewali i grali bez zarzutu. O kreacyach pani Green i Zacharskiej pisałem już na tem miejscu dodaje przeto tylko, że obie panie głosowe doskonale usposobione zdobyły naizwąknejsze uznanie. To samo obojęt się do pp. Hornera, którego Arcykapłan jest znany i uznawany, pozostało zatem do omówienia jedynie gra pp. Prawdzica i Romualda Cyganika. Pan Michał Prawdzic jest tenorem o pięknym silnym głosie, dobrze wyszkolonym i brzmiącym szlachetnie a przymiotem posiada też warunk zewnętrzne zupełnie odpowiednie. Tego ostatniego nie można powiedzieć o p. Cyganiku (Amonastro), który śpiewał wprawdzie na ogólnie dobrze, scencznie jednak nie stał na wysokości, gdyż fałszywy kostium i nie bardzo stosowne ruchy rąk.

Całość pod energijnem kierownictwem dyr. Bronisława Wolfsthalera była dobrą.

Alfred Plohn.

Proces przeciw Sinobrodem.

Miedzy Sinobrodem a sądem toczy się przewlekła, zacięta wojna pozycyjna. Obie strony przyzwyczały się i powalają mówić przeróżnym słowem, wzywając jednak każdego moment do nieoczekiwanej uderzenia na przeciwnika. Landru broni się znakomicie. Łatwuch niewyściotnych okoliczności jest jednak tak długi, że przynajmniej już swym ciężarem obwinionego, który traci swą pewność siebie i w związku z tem poostają drobne sukcesy nieoczekiwanych ataków ze strony kierownictwa ropraw. Z drugiej strony sam Landru przepuścił do sądu szturm generalny, dklarując, że w przeciągu 21 godzin podać adres telefoniczny z zaginionych. Był to jednak „bluff”, jak się okazało, po ilewaz dostarczony adres można odnaleźć jałże i do czasu poprzedzającego tajemnicze zniknięcie adresatki.

W czasie omawiania sprawy młodzianki Babelay Landru oświadcza, że losem jej zajął się i wziął ją do siebie z litości. Prokurator przypuszcza atak: „Pan twierdzi, że Babelay spotkał pan przypadkowo; tymczasem pan już na kilka dni przedtem zawadomił administratora domu, że przybędzie do pana z prowincji młoda siostrzenica”. Teraz zadał pytanie przewodniczący gromu przysięgłych: „Dlaczego oskarżony, kiedy pan i Babelay zaginęły, nie skarzył się dnia dzisiejszego, gdzie udało się dziewczę?” — „Z delikatności” — wyjaśnia Sinobrody. — „Bla mi winna trochę pieniędzy, więc nie wypadało mi jej szukać”. — „Babelay została zanotowana przez pana w pańskich notatkach i już nie żyje” — stwierdzi poważnie przewodniczący. — „Podzieliła ona los bardziej pani Cuchet” — dodaje. Z kolei Landru przekonuje do ofensywnej. „Dziwi mnie to” — zauważa — „jak to się stało, że policyjna nie mogła znaleźć bura pośrednictwa służby, do którego zwierciela się Babelay” — „Na to pytanie może pan sobie sam odpowiedzieć” — wykrzykuje z oburzeniem prokurator.

Potem sąd przekonuje do omawiania lo-

sów pani Buisson. Landru wyjaśnia, że po-kochał ją, jak siostrę, choć poznał ją tylko jako agent handlujący meblami. Sąd chce udowodnić Si obrodnemu, że pani Buisson była jego kochanką, ale Landru nie daje się złapać. Prezydent odczytuje list pani Buisson, w którym owa wraża pragnienie, aby mogła znaleźć się sama przy Landru i piase, że kocha go więcej jak syna. Lecz bskrzony wyjaśnia, że tych wrażeń nie należy brać dosłownie.

Następnie Landru wyjaśnia, że w stosunkach finansowych z panią Buisson popełnił pewne nieformalności, ale nie uważa ich za karygodne, ponieważ nikt nie ponosi dręckim szkody. — „To może być państwa opinia” — zauważa przewodniczący. — „Moja przekonanie jest oznaczona bardziej marodajne”. Skoro następuje prokurator odczytuje listę w którym pani Buisson pisze do Landru: „mój kochany, przypłdżaby mnie zbudzić”. Landru korzysta z tego ustępu aby dowieść, że nie był kochankiem pani Buisson. — „Gdybym był jej kochakiem, to zostałem przy nim dopóki nie zasnął”. — „Pan jest zbyt doświadczony, panie Landru” — zauważa prokurator. Landru czerwie iść, jak podłotek i odpowiada: — „Panie prokuratorze pan jest zbyt łaskawy, o ile chodzi o moją ograniczoną inteligencję”.

Przez ostatnią naradę Landru była pani Pascal. Bła to osoba bardzo sympatyczna i ciekawie i komiczna. Omawianie losów pani Pascal nie przynosi ciekawych szczegółów, oprócz chyba tragicznego końca pewnego kota, którego Landru zabił i zebrał w swym ogrodzie.

NADESLANE.

Konkurs.

Z inicjatywy Towarzystwa Medyków Żydowskich odbędzie się niedzielę 27/XI o godz. 6 wieczorem w własnym lokalu Rapaporta 12 (Szpital żydowski) odczyt p. Dra Felsa o obrzędzie rytuałnym z punktu widzenia hygienu lekarskiego. Westęp wolny dla członków i gości wprowadzonych.

13714

Adwokat Dr. Czw. Id. Kimelman

prowadzi kancelarię adwokacką 13365 We Lwowie, ul. SYKSTUSKA 54.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych Dr. Lauterstein b. elew. kliniki 13269 powróbił Lwów. Sykstuska 37, róg Słowackiego.

Odezwa.

Wzywa się wszystkich członków Z. K. S., j koteż ch tñych d. wzięcia udziału w zbiórce na rzecz Parku Zdrowia dla młodzieży żydowskiej, kt. ra odbędzie się w środę dnia 30 listopada 1911. Celem odebrania puszek należy się zgasszać w poniedziałek i wtorek od godziny 4—6, w śr dę prz z cały dzień w lokalu zw. Emunah ul. Kościuszki 14.

13687

Wydział.

WP. Drowi I. Rubinowi

składamy serdeczne podziękowanie za wykroczenie Ojca naszego z paleniem pluc.

13716

Rodzina Czaczkes

W pierwszą ocznicę naszą p. zezwalała nam zmarłego najukochanego synka ZYGUSIA ofiarę my na zakład i ót za Zbrojownia 3000 Mkp.

13691

Dawidowie Pistolowie.

M. BYK Lwów Fabryka Luster i Szlifiernia Szkła

Ormiańska 27 oferują swoje wyroby po cenach znacznie niższych 13136

Teatr żydowski

dyr. S. M. GIMPEL
JÄGIELŁOŃSKA 11. — 13715

Sobota 26 listopada 1921 o godz. 7.30 wieczorem

»Małka«

Sobota 26. listopada o godz. 8.30.

»Żydowski Hamlet«.

Pociski Zakiady amurowe	350-11	910-	-
Polski Glob	500-100	900-	-
Polska Nafta	500-75	1800 - 1900	-
Polsk. Tow. handl.	140-21	850-	-
Tow. Rakszawa	140-56	3300-	-
Zakł. sierż. wsz. em. 200-240	1300-	-	-
Gel. Zakł. góra. Sierżza 11-12	900-	-	-
*Tepegec	700-140-	6500-	-
Tow. Zieleniewski	140-42	630-	-
Zegluga Polska	140-28	450-	-

Waluty.

Ruble carskie po 133 r.	400 -	600-	-
" " po 510 r.	125-	175-	-
" " drobne	-	-	-
Ruble dumskie (po 133)	30-	50-	-
" " (po 25)	20-	40-	-
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)	-	-	-
Karbowskie (po 133)	3-	5-	-
Grzywny (po 40 i wyżej)	6-	10-	-
I frank francz.	220-	245-	-
I Frank szwaj.	575-	630-	-
I Z Sterlina	13500-14500-	-	-
I Dollar ameryk.	3200-3500-	-	-
I Dollar kanadyjski	2700-3000-	-	-
Marki niem. (po 1000)	1100-1400-	-	-
" " po 100)	1000-1300-	-	-
" " drobne	900-1200-	-	-
Lei rumuńska (50)	1900-2400-	-	-
Lei rumuńska drobne	1800-2300-	-	-
Liry włoskie	120-140-	-	-
Czeskie korony	3200-380-	-	-
Korony austriackie stempelowane	-50	-65	-

Dewizy:

Wypłata na Londyn	13500-	14500-	-
" na Paryż,	220-	245-	-
" na Zurych	580-	640-	-
" na Praga	3400-	3900-	-
" na Wiedeń	55-	65-	-
" na Berlin	12000-	1500-	-
" na Nowy Jork	320-	3500-	-
" na Mediolan.	120-	140-	-
" na Bukareszt.	-	-	-
Rata bankowa	-	-	-

Stopa ekskontowa P. K. K. P. 7%

Kursa Giełdy Krakowskiej.

Kraków, 25. listopada 1921.
 P. T. H I-IV. 775-875, Impex 275
 825. Polski Glob 1000-1200, Zegluga
 Polska 375-425, Zieleniewski 5600
 5900 Parowoz 1200-1400 Trzebinia
 fabryka maszyn I-III 3000-3300, Le-
 miesz 8000 10000, Automotor 1000-1200
 Polska Nafta 1800-2000, Siersza el I-II.
 1200-1400 Oikos 3500-4000, Pezet 1000
 1200, Trzebinia tłuszcze 4700-5100, Kra-
 kus 2300-2600, Ćmielów 0000-0000
 Górką 7800 8200, Siersza 7000-7500
 T P G 5800-6200, Chodorów 3100,
 3400. Pocisk 900-1000.

Dolary ameryk. 3200-3500, marki
 niem 1200-1350, korony austriackie 0.50-0.60
 kor. czechosł 3300-3800, franki fr. 220,
 250, dolary kanad 0000-0000, franki
 szwajc. 000-000 franki belgijskie 000-
 000, funty szterl. 00000-00000, korony
 węg 0.00-0.00, lei rum. 0000-0000
 kor. szwedzkie 000-000, liry włoskie
 000-000, kor. duńskie 000-000, kor.
 norweskie 000-000, m. fińskie 00.00-
 00.0 flor. holenderskie 0000-0000.

NADEŚLANE.

Z okazji zaręczyn naszego kochanego kolegi
 Leona Tureltauba z p. Genią Lanzową
 z Borysławia — życzymy szczęśliwej przyszłości
 Israel Herman. Wolf Littman. 13705

KUFRY

Walizy, Torby do podróży, Nesesery, Manicure,
 Toczki na akta, Torebki damskie, Portfele itp.

poleca Fabryka Kufrów i Torb
 Leopolda Rosenthala, Lwów, Sykstuska 5

»Małka«

Sobota 26. listopada o godz. 8.30.

»Żydowski Hamlet«.

Pociski Zakiady amurowe	350-11	910-	-
Polski Glob	500-100	900-	-
Polska Nafta	500-75	1800 - 1900	-
Polsk. Tow. handl.	140-21	850-	-
Tow. Rakszawa	140-56	3300-	-
Zakł. sierż. wsz. em. 200-240	1300-	-	-
Gel. Zakł. góra. Sierżza 11-12	900-	-	-
*Tepegec	700-140-	6500-	-
Tow. Zieleniewski	140-42	630-	-
Zegluga Polska	140-28	450-	-

Waluty.

Ruble carskie po 133 r.	400 -	600-	-
" " po 510 r.	125-	175-	-
" " drobne	-	-	-
Ruble dumskie (po 133)	30-	50-	-
" " (po 25)	20-	40-	-
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)	-	-	-
Karbowskie (po 133)	3-	5-	-
Grzywny (po 40 i wyżej)	6-	10-	-
I frank francz.	220-	245-	-
I Frank szwaj.	575-	630-	-
I Z Sterlina	13500-14500-	-	-
I Dollar ameryk.	3200-3500-	-	-
I Dollar kanadyjski	2700-3000-	-	-
Marki niem. (po 1000)	1100-1400-	-	-
" " po 100)	1000-1300-	-	-
" " drobne	900-1200-	-	-
Lei rumuńska (50)	1900-2400-	-	-
Lei rumuńska drobne	1800-2300-	-	-
Liry włoskie	120-140-	-	-
Czeskie korony	3200-380-	-	-
Korony austriackie stempelowane	-50	-65	-

Dewizy:

Wypłata na Londyn	13500-	14500-	-
" na Paryż,	220-	245-	-
" na Zurych	580-	640-	-
" na Praga	3400-	3900-	-
" na Wiedeń	55-	65-	-
" na Berlin	12000-	1500-	-
" na Nowy Jork	320-	3500-	-
" na Mediolan.	120-	140-	-
" na Bukareszt.	-	-	-
Rata bankowa	-	-	-

Stopa ekskontowa P. K. K. P. 7%

Kursa Giełdy Krakowskiej.

Kraków, 25. listopada 1921.
 P. T. H I-IV. 775-875, Impex 275
 825. Polski Glob 1000-1200, Zegluga
 Polska 375-425, Zieleniewski 5600
 5900 Parowoz 1200-1400 Trzebinia
 fabryka maszyn I-III 3000-3300, Le-
 miesz 8000 10000, Automotor 1000-1200
 Polska Nafta 1800-2000, Siersza el I-II.
 1200-1400 Oikos 3500-4000, Pezet 1000
 1200, Trzebinia tłuszcze 4700-5100, Kra-
 kus 2300-2600, Ćmielów 0000-0000
 Górką 7800 8200, Siersza 7000-7500
 T P G 5800-6200, Chodorów 3100,
 3400. Pocisk 900-1000.

Dolary ameryk. 3200-3500, marki
 niem 1200-1350, korony austriackie 0.50-0.60
 kor. czechosł 3300-3800, franki fr. 220,
 250, dolary kanad 0000-0000, franki
 szwajc. 000-000 franki belgijskie 000-
 000, funty szterl. 00000-00000, korony
 węg 0.00-0.00, lei rum. 0000-0000
 kor. szwedzkie 000-000, liry włoskie
 000-000, kor. duńskie 000-000, kor.
 norweskie 000-000, m. fińskie 00.00-
 00.0 flor. holenderskie 0000-0000.

NADEŚLANE.

Z okazji zaręczyn naszego kochanego kolegi
 Leona Tureltauba z p. Genią Lanzową
 z Borysławia — życzymy szczęśliwej przyszłości
 Israel Herman. Wolf Littman. 13705

KUFRY

»Małka«

Sobota 26. listopada o godz. 8.30.

»Żydowski Hamlet«.

Pociski Zakiady amurowe	350-11	910-	-

<tbl_r cells="4" ix="1" maxcspan="1" maxr

